

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 21CoCsp/35/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2324200895
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Bibiána Ťažiarová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:2324200895.3

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Bibiána Ťažiarová a členiek senátu: JUDr. Zlatica Javorová a JUDr. Monika Vozárová, v právnej veci žalobcu: A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom C. D. XXX/XX, B., zastúpeného spoločnosťou: Čibrik & Blazsek advokátska kancelária s.r.o., IČO: 46 255 010, so sídlom Hlavná 14, Šaľa, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., IČO: 35 792 752, so sídlom Pribinova 25, Bratislava, zastúpeného spoločnosťou: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., IČO: 47 233 516, so sídlom Kubániho 16, Bratislava, o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Galanta č. k. 26Csp/34/2024-21 zo dňa 3. apríla 2024, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd uznesenie súdu v napadnutom výroku I. p o t v r d z u j e s tým, že neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania vo veci samej a napadnutý II. výrok p o t v r d z u j e.

II. Napadnuté výroky IV. a V. r u š í .

odôvodnenie:

- 1 -

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie I. výkonom uložil žalovanému povinnosť zdržať sa výkonu zrážok zo mzdy a iných príjmov žalobcu vyplývajúceho z Dohody o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) č. 160850-31034 zo dňa 23.11.2012 uzatvorenej medzi žalobcom a žalovaným, II. výkonom uložil povinnosť zamestnávateľovi žalobcu V-TETAG, s.r.o. so sídlom Dolné Saliby 782, IČO: 36260959 zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy žalobcu v prospech žalovaného na základe Dohody o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) č. 160850-31034 zo dňa 23.11.2012 uzavretej medzi žalobcom a žalovaným, III. výkonom vo zvyšnej časti návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol, IV. výkonom priznal žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, V. výkonom určil, že žalovaný si môže voči žalobcovi uplatniť právo na zaplatenie nárokov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 160850-31034 žalobou na plnenie podanou proti žalobcovi.

2. Rozhodnutie okresný súd odôvodnil právne aplikáciou ust. § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, ods. 2 písm. d), § 326 ods. 1, 2, § 329 ods. 1 a 2, § 336 ods. 1, § 337 ods. 1 a 2, § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších právnych predpisov (ďalej aj „CSP“).

3. Vecne rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil tým, že zo žalobcom predložených listín mal osvedčenú existenciu potreby úpravy vzťahov strán sporu za účelom zabránenia vzniku škody na strane žalobcu. Žalobca ako spotrebiteľ so žalovaným ako veriteľom dňa 23.11.2012 uzatvoril Dohodu o zrážkach zo mzdy ako samostatné zmluvné dojednanie za účelom zabezpečenia pohľadávky zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 160850-31034, vo vzťahu ku ktorým žalobca čo do prijateľnosti a platnosti spochybnil ako zmluvu o úvere pre jej formulárové vyhotovenie bez existencie individuálneho dojednania podstatných náležitostí zmluvy, tak i predmetnú dohodu o zrážkach zo mzdy, pričom

poukázal na absenciu jej podstatnej náležitosti v podobe špecifikácie zabezpečovanej pohľadávky. Podľa okresného súdu žalobca osvedčil existenciu nároku, ktorému má byť ochrana neodkladným opatrením poskytnutá, a to v podobe výpisu z nebankového registra klientskych informácií (NON BANKING CREDIT BUREAU), z ktorého možno rozumne dospieť k záveru, že tvrdenie žalobcu o neexistencii jeho dlhu voči žalovanému, sa javí byť pravdivým, nakoľko z uvedeného registra vyplýva neexistencia dlhu žalobcu voči žalovanému. Vo svetle uvedenej skutočnosti je realizácia zrážok zo mzdy v prospech žalovaného nedôvodná. Stotožnil sa s názorom žalobcu, že dojednanie Dohody o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) č. 160850-31034 je neplatné vzhľadom na zjavnú absenciu podstatnej náležitosti daného typu dohody podmieňujúcej jej platnosť v podobe špecifikácie nielen výšky zrážok zo mzdy, ale aj konkretizácie platiteľa mzdy. Dohoda obligatórne musí obsahovať označenie veriteľa, dlžníka, platiteľa mzdy, označenie pohľadávky, o uspokojenie ktorej ide, ako aj výšku dohodnutých zrážok (§ 551 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Žalobcom žiadaná neodkladná úprava pomerov je dôvodná, nakoľko pretrvávajúcou realizáciou zrážok zo mzdy žalobcu v prospech žalovaného, by vzhľadom na uvedenú absenciu právneho dôvodu realizácie zrážok mohlo dôjsť k majetkovej ujme na strane žalovaného (zjavne mal okresný súd na mysli žalobcu, pozn. odvolacieho súdu). Žiadaná úprava nemá potenciál spôsobiť hrubú nerovnováhu medzi stranami sporu (existencia dlhu žalobcu voči žalovanému osvedčená nie je).

4. Súd prvej inštancie návrhu vyhovel nielen v časti úpravy vo vzťahu k žalovanému, ale z dôvodu právnej istoty uložil povinnosť nevykonávania zrážok zo mzdy i zamestnávateľovi žalobcu (II. výrok), ktorý v zmysle žaloby nie je stranou sporu. Veriteľ totiž nadobúda voči platiteľovi mzdy právo na výplatu zrážok okamihom, keď mu bola predložená dohoda o zrážkach zo mzdy. Týmto okamihom platiteľovi mzdy vzniká zo zákona povinnosť vykonávať zrážky zo mzdy dlžníka a poukazovať ich veriteľovi dovtedy, kým nebude pohľadávka uspokojená (v opačnom prípade, t.j. ak si platiteľ mzdy nesplní povinnosť vykonávať zrážky zo mzdy a poukazovať ich veriteľovi, veriteľovi vzniká nárok na náhradu škody voči platiteľovi mzdy, ak sú splnené aj ostatné podmienky na uplatnenie nároku podľa § 420 ods. 1). Zákon evidentne viaže trvanie realizácie zrážok zo mzdy platiteľom mzdy na relevantný úkon realizovaný výlučne veriteľom (žalovaným). S prihliadnutím na neviazanosť platiteľa mzdy uznesením, ktorým by súd uložil povinnosť zdržania sa vykonávania zrážok zo mzdy a iných príjmov žalobcu podľa dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov dlžníka výlučne veriteľovi (žalovanému) vychádzajúc zo znenia ust. § 228 ods. 1 CSP v spojitosti s ust. § 234 ods. 2 CSP, mohla by nastať nutnosť realizácie rozhodnutia formou exekúcie (v prípade absencie dobrovoľného plnenia povinnosti rozhodnutím žalovanému uloženej), čo by mohlo viesť k zhoršeniu postavenia žalobcu a k ujme v jeho majetkovej sfére.

5. Okresný súd návrh zamietol vo zvyšnej časti predstavujúcej limitáciu trvania povinnosti uloženej v II. výroku rozhodnutia právoplatným skončením konania vo veci samej z dôvodu, že z tvrdenia žalobcu ani okresným súdom realizovanou lustráciou nebola zistená existencia priebehu konania vo veci samej, v dôsledku čoho nemožno viazať platnosť a účinnosť nariadenej neodkladnej úpravy na neexistujúce konanie. Žalobca síce uviedol, že konaním vo veci samej má byť v danom prípade konanie o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, s ktorým názorom sa súd prvej inštancie nestotožnil, nakoľko by išlo o procesne neprípustnú žalobu. Dané určenie neplatnosti by bolo nutné subsumovať pod ust. § 137 písm. d) CSP, avšak okresný súd nemá vedomosť o existencii osobitného zákona pripúšťajúceho iniciovanie konania o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy ako právnej skutočnosti. Relevantnou pre začatie konania vo veci samej by v danom prípade bola žaloba podaná žalovaným na plnenie (§ 137 písm. a) CSP) potenciálneho nároku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, o čom žalovaného poučil vo výroku V. rozhodnutia.

6. O trovách konania okresný súd rozhodol postupom podľa § 255 ods. 1 CSP a ako procesne plne úspešnému žalobcovi voči žalovanému priznal náhradu trov konania v plnej miere (neúspech žalobcu zodpovedal nepodstatnej časti predmetu konania).

7. Proti tomuto uzneseniu podal odvolanie žalovaný výlučne voči výrokom I., II., IV., V. a navrhol zmenu zamietnutie návrhu s poukazom na § 365 ods. 1 písm. b), c), d), f), h) CSP. Žalovaný namietal nezákonnosť neodkladného opatrenia, pretože bolo vydané nepríslušným súdom a nepríslušným sudcom. Pre príslušnosť okresného súdu neboli a nie sú dané žiadne zákonné dôvody. Príslušným súdom vo veci samej by bol Mestský súd Bratislava III, a preto aj pre konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia by bol príslušný tento súd. Ďalej argumentoval tým, že medzi žalobcom a žalovaným nebola uzavretá žiadna spotrebiteľská zmluva a nevznikol ani žiadny spotrebiteľský právny

vzťah. Zo žiadosti žalovaného zo dňa 21.11.2012 vyplýva, že žalobca pri jej podaní konal a vystupoval ako podnikateľský subjekt, kedy z článku V. vyplýva uvedenie údajov o jeho osobe ako o podnikateľskom subjekte. Po schválení žiadosti žalobca a žalovaný uzavreli zmluvu o úvere číslo 160850-31034, z ktorej vyplýva, že žalobca konal ako podnikateľský subjekt, keď podľa článku 1.1 zmluvy vyplýva, že úver bol poskytnutý na podnikateľské účely. Opísané skutočnosti neboli sporné, a to ani počas konania vedeného pred Okresným súdom Bratislava V pod sp. zn. 4Zm/407/2013, v ktorom už bolo právoplatne rozhodnuté o nároku žalovaného na zaplatenie peňažného nároku voči žalobcovi. Výrok V. je nezákonný, keď vzhľadom na právoplatné súdne rozhodnutie, žalovaný nemá právny dôvod podať žalobu a uplatňovať si uplatnenie nárokov voči žalobcovi. Dôvody uvedené okresným súdom, že z potvrdenia nebankového registra vyplýva, že žalobca nemá voči žalovanému žiadny záväzok, že dohoda o zrážkach zo mzdy z dôvodu neuvedenia údajov o platiteľovi mzdy má byť neplatnou sú nedôvodné a nezákonné. Predloženie potvrdenia z Nebankového registra klientskych informácií je zavádzajúce a bez dôkaznej hodnoty, pretože daný register je predovšetkým registrom údajov o spotrebiteľských úveroch (čo prípad zmluvného vzťahu medzi žalobcom a žalovaným nie je). Je preto logické a pochopiteľné, že v danom registri sa údaj o záväzku žalobcu voči žalovanému z obchodno-právneho vzťahu neuvádza. Údaj o podnikateľských úveroch do daného registra žalovaný by ani nemohol a nemôže poskytnúť bez súhlasu žalobcu, pretože uvedený register nie je v bezsúhlasovom režime pre iné ako spotrebiteľské úvery. Žalobca súhlas s poskytovaním akýchkoľvek údajov pri podaní žiadosti o úver, resp. pri uzavretí zmluvy o úvere do uvedeného registra neudelil, potom je logické, že daný register nemôže obsahovať údaj o záväzku žalobcu voči žalovanému z podnikateľského/obchodno-právneho vzťahu. Takýto súhlas žalobca pri uzavretí zmluvného vzťahu, resp. pri podaní žiadosti o úver neudelil (v roku 2012, členom daného registra žalovaný ani nebol). Pre podnikateľské právne vzťahy ohľadom registrov údajov o úveroch neplatí ani tzv. bezsúhlasový režim“ uvádzania údajov do registra (platný je len pre spotrebiteľské vzťahy a zavedený s účinnosťou od 1.10.2015 v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z.), pričom zmluvný vzťah medzi žalobcom a žalovaným takým vzťahom nie je). Záver súdu prvej inštancie o neexistencii platobnej povinnosti žalobcu voči žalovanému odkazujúci na uvedený register je vecne nesprávny. Na jeho popretie a vyvrátenie tvrdení žalobcu predložil právoplatné rozhodnutie Okresného súdu Bratislava V č. k. 4Zm/407/2013 zo dňa 30.5.2013 (dňa 11.6.2013), ktorým bolo rozhodnuté o povinnosti (tu) žalobcu uhradiť dlh (tu) žalovanému vo výške 2.411,20 eur s prísľušenstvom, ktorý žalobca nesplnil. Žalobca uhradil žalovanému celkovo sumu spolu 260,67 eur, pričom po vydaní uvedeného rozhodnutia bola uhradená len suma 123,67 eur. Záver súdu prvej inštancie, že dohoda o zrážkach zo mzdy neobsahuje označenia platiteľa mzdy nemá oporu v zákone, pretože Občiansky zákonník a ani iný zákon neurčujú, že označenie platiteľa mzdy je podstatnou náležitosťou. Je tomu tak preto, lebo žiadny zákon neupravuje situáciu, pri ktorej napríklad dôjde k zmene platiteľa príjmu v čase medzi uzavretím dohody o zrážkach zo mzdy a jej predložením konkrétnemu platiteľovi. Právna úprava v Občianskom zákonníku neuvádza, že dohodu o zrážkach zo mzdy možno predložiť konkrétnemu a v dohode označenému platiteľovi. Záver okresného súdu o majetkovej strate na strane žalobcu je nesprávny, keď žalobca v návrhu neosvedčil splnenie svojich záväzkov voči žalovanému, ani netvrdí, že všetko splnil, keď plnenie právoplatne uloženej povinnosti nemôže viesť k majetkovej ujme, ktorej sa má predísť nariadením neodkladného opatrenia.

8. Žalobca odvolanie nepodal, k odvolaniu žalovaného sa nevyjadril.

9. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom – stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d/ CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP v spojení s § 367 ods. 2), s prihliadnutím ex offio na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že napadnutý výrok II. je vecne správny ako aj napadnutý výrok I., ktorý však bolo potrebné doplniť o dobu trvania, výroky IV. a V. bolo nutné postupom podľa § 389 ods. 1 písm. d) CSP zrušiť.

10. Predmetom konania na súde prvej inštancie bolo uloženie povinnosti žalovanému zdržať sa výkonu práva na zrážky zo mzdy žalobcu vyplývajúceho z Dohody o zrážkach zo mzdy (iných príjmov)

č. 160850-31034 zo dňa 23.11.2012 uzavretej medzi žalobcom a žalovaným, uloženie povinnosti zamestnávateľovi žalobcu V-TETAG, s.r.o. zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy žalobcu v prospech žalovaného na základe Dohody o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) č. 160850-31034 zo dňa 23.11.2012 uzavretej medzi žalobcom a žalovaným (do právoplatného skončenia konania vo veci samej).

11. Výrok III. (vo zvyšnej časti okresný súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietal) nebol napadnutý odvolaním strán preto nadobudol právoplatnosť.

12. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu v napadnutom rozsahu, s poukazom na obsah preskúmaného uznesenia i jednotlivé argumenty žalovaného predstreté ním v odvolacom konaní, bolo posúdiť, či súd prvej inštancie rozhodol správne ak I. výrokom uložil žalovanému povinnosť zdržať sa výkonu zrážok zo mzdy a iných príjmov žalobcu vyplývajúceho z Dohody o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) č. 160850-31034 zo dňa 23.11.2012 uzatvorenej medzi žalobcom a žalovaným, II. výrokom uložil povinnosť zamestnávateľovi žalobcu V-TETAG, s.r.o. so sídlom Dolné Saliby 782, IČO: 36260959 zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy žalobcu v prospech žalovaného na základe Dohody o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) č. 160850-31034 zo dňa 23.11.2012 uzavretej medzi žalobcom a žalovaným, IV. výrokom priznal žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, V. výrokom určil, že žalovaný si môže voči žalobcovi uplatniť právo na zaplatenie nárokov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 160850-31034 žalobou na plnenie podanou proti žalobcovi.

13. V odvolaní žalovaný namieta nezákonnosť neodkladného opatrenia z dôvodu jeho vydania nepríslušným súdom a nepríslušným sudcom, keď podľa žalovaného príslušným súdom vo veci samej by bol Mestský súd Bratislava III, a preto aj pre konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia by bol príslušný tento súd. S uvedenou námietkou sa odvolací súd s ohľadom na nižšie uvedené nestotožnil.

14. Miestna príslušnosť je upravená v § 13 až 21 CSP. Civilný sporový poriadok rozlišuje všeobecnú miestnu a osobitnú miestnu príslušnosť, a to konkrétne miestnu príslušnosť danú na výber (§ 19) a výlučnú miestnu príslušnosť (§ 20). Súd zásadne na začiatku konania skúma výlučnú miestnu príslušnosť aj bez námietky, inak len na námietku žalovaného, ktorú je potrebné uplatniť najneskôr pri prvom procesnom úkone, ktorý mu patrí (§ 41).

15. Podľa § 41 CSP súd skúma miestnu príslušnosť iba na námietku žalovaného uplatnenú najneskôr pri prvom procesnom úkone, ktorý mu patrí; výlučnú miestnu príslušnosť skúma aj bez námietky na začiatku konania.

16. Vznesenie námietky miestnej nepríslušnosti žalovaným podľa § 41 CSP je jeho procesným právom. Súd miestnu príslušnosť (okrem výlučnej miestnej príslušnosti) neskúma sám z úradnej povinnosti, ale až po tom, ako žalovaný vznesie pri prvom procesnom úkone, ktorý mu patrí, námietku miestnej nepríslušnosti, a ak je táto dôvodná, postupuje sa podľa § 43 CSP. Prvým procesným úkonom, ktorý žalovanému patrí, je procesný úkon, ktorý mohol žalovaný v sporovom konaní vo vzťahu k súdu urobiť. Spravidla pôjde o vyjadrenie k žalobe (§ 167 ods. 2 CSP) alebo odpor proti platobnému rozkazu (§ 267 ods. 1 CSP). Ak tento prvý procesný úkon žalovaný nevyužije, neposúva sa právo namietať miestnu nepríslušnosť na ďalší procesný úkon, napríklad odvolanie proti rozsudku a pod., ktorý žalovaný v konaní reálne urobil.

17. Zo skutkových okolností prípadu s poukazom na obsah spisu vyplýva, že žalobca sa podanou žalobou domáha voči žalovanému určenia neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy a zároveň nariadenia neodkladného opatrenia (uloženia povinnosti žalovanému zdržať sa výkonu zrážok zo mzdy a iných príjmov žalobcu vyplývajúceho z Dohody o zrážkach zo mzdy /iných príjmov/ č. 160850-31034 zo dňa 23.11.2012 uzatvorenej medzi žalobcom a žalovaným, uloženia povinnosti zamestnávateľovi žalobcu V-TETAG, s.r.o. so sídlom Dolné Saliby 782, IČO: 36260959 zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy žalobcu v prospech žalovaného na základe Dohody o zrážkach zo mzdy /iných príjmov/ č. 160850-31034 zo dňa 23.11.2012 uzavretej medzi žalobcom a žalovaným. V odvolaní žalovaný okrem iného namieta nepríslušnosť okresného súdu, keď príslušným súdom vo veci samej by bol Mestský súd Bratislava III, a preto aj pre konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia by bol príslušný tento súd.

18. V danom prípade bolo potrebné zohľadniť osobitnú povahu konania o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

19. Podľa § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie, ods. 2 na konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je príslušný okresný súd.

20. Podľa prvej vety § 329 ods. 1 CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

21. Podľa § 331 ods. 1 CSP návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí ani prípadné odvolanie navrhovateľa súd ostatným stranám nedoručuje; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo neodkladné opatrenie nariadené.

22. Zákonodarca v CSP v jeho tretej časti (osobitné procesné postupy v tretej hlave, prvý diel - neodkladné opatrenia a zabezpečovacie opatrenia) vymedzil iba vecnú príslušnosť súdov v Slovenskej republike na rozhodovanie o neodkladných opatreniach a zabezpečovacích opatreniach tak, že vecne príslušný je okresný súd, čo umožňuje zároveň garantovať zachovanie prípustnosti riadneho opravného prostriedku v rámci štandardného dvojinštančného konania. Výslovne neuviedol, že je daná výlučná miestna, kauzálna alebo funkčná príslušnosť súdov na rozhodovanie o neodkladných opatreniach odlišne, ako je určená v konaní vo veci samej, teda v ustanoveniach § 13 - § 43 CSP. Miestne príslušným na konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je teda okresný súd, ktorý je alebo by bol miestne príslušný na konanie vo veci samej.

23. Účinnosťou CSP došlo k definitívnemu zániku niektorých konkrétnych procesných inštitútov. Prvú kategóriu z nich tvoria inštitúty, ktoré zanikajú definitívne a bez „nástupcu“ (napr. zmenkový platobný rozkaz, rozkaz na plnenie, preddavok na trovy konania a pod.). Do druhej kategórie patria inštitúty, ktoré nachádzajú v rámci CSP svoje „nové“ vyjadrenie v podobe, ktorá zodpovedá požiadavkám kladeným na obsah a kvalitu moderného sporového konania. Do tejto skupiny možno zahrnúť aj neodkladné a zabezpečovacie opatrenia podľa § 324 až § 344 CSP, ktoré svojimi účinkami nahrádzajú predbežné opatrenia v zmysle § 74 až § 77 a § 102 ods. 1 OSP (Sedlačko, F.; Kotercová, A.; Filová, A.: Rekodifikácia civilného procesného práva: Neodkladné a zabezpečovacie opatrenia podľa CSP a CMP; odkladný účinok v rámci SSP. Bulletin Slovenskej advokácie. 2016, číslo: 6, str. 4. /dostupné v ASPI/).

24. Inštitút neodkladného opatrenia zavedený novou právnou úpravou civilného procesu (CSP) má všetky prvky inštitútu, ktoré malo v pôvodnom zákone č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“) predbežné opatrenie, ale na rozdiel od predbežného opatrenia môže mať aj trvalý charakter a je ho možné nariadiť aj po skončení konania vo veci samej. Preto rozhodnutia najvyšších súdnych autorít (Najvyšší súd Slovenskej republiky, Ústavný súd Slovenskej republiky) sú plne aplikovateľné aj na inštitút neodkladného opatrenia.

25. Odvolací súd poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 9Cdo/157/2023, konkrétne odseky: „27. V zmysle rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, aplikovateľnej aj za účinnosti CSP a rešpektovanej aj v rozhodovacej praxi krajských súdov konajúcich ako nadriadených v zmysle § 43 ods. 2 CSP prvá veta za bodkočiarkou, v konaní o nariadenie predbežného opatrenia námietka nedostatku miestnej príslušnosti uplatnená odporcom v odvolaní nemá právnu relevanciu. Len takáto interpretácia je v súlade s požiadavkou zachovania účelu a zmyslu inštitútu predbežného opatrenia. Ak sa návrh na nariadenie predbežného opatrenia doručuje odporcovi až spolu s uznesením o jeho nariadení (obdobne § 331 ods. 1 CSP; pozn.), a ak úmyslom zákonodarcu bolo uprednostniť záujem na účinnej a rýchlej dočasnej ochrane práv pred právom odporcu vyjadriť sa k navrhovaným skutočnostiam (čl. 48 Ústavy Slovenskej republiky), potom rovnako v záujme zachovania účelu a zmyslu predbežného opatrenia možno obmedziť právo odporcu namietat' v odvolaní miestnu nepríslušnosť tým, že sa na takúto námietku nebude prihliadať. Inak povedané, odvolanie nie je prvým procesným úkonom, ktorým by odporca v konaní o nariadenie predbežného opatrenia mohol namietat' miestnu nepríslušnosť. Takýmto prvým úkonom by mohol byť len úkon urobený do vydania rozhodnutia o nariadení predbežného opatrenia, ak by takýto úkon odporcovi patril. Vzhľadom na právnú úpravu však v konaní o nariadenie predbežného opatrenia odporcovi žiaden prvý úkon, ktorým by mohol namietat' nedostatok miestnej príslušnosti, nepatrí (žiaden nemá). Tým, že prípadný nedostatok miestnej príslušnosti, ak nie sú

splnené podmienky pre jej skúmanie, treba zo zákona považovať za zhojený, nemôže nastať stav rozhodovania nezákonným sudcom z dôvodu miestnej nepríslušnosti súdu. Pôvodne nepríslušný súd sa totiž zhojením tohto nedostatku stáva súdom príslušným (porov. uznesenie najvyššieho súdu z 30. júla 2014 sp. zn. 6Cdo/223/2013, ktoré bolo podrobené ústavnému prieskumu a testu ústavnosti v uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky z 30. júna 2016 sp. zn. II. ÚS 533/2016). Pokiaľ predpokladom pre nariadenie neodkladného opatrenia je potreba bezodkladnej úpravy pomerov resp. obava z ohrozenia exekúcie, potom požiadavka bezodkladnej úpravy pomerov musí pri uplatnení tohto osobitného procesného postupu byť prvoradým kritériom, ktoré je potrebné zvážiť aj pri hľadaní odpovede na otázku účinkov námietky miestnej nepríslušnosti uplatnenej žalovaným (najneskôr) v odvolaní proti uzneseniu o nariadení neodkladného opatrenia. Akákoľvek iná interpretácia by totiž zdanlivo dávala prednosť právu na zákonného sudcu pred zachovaním účelu a zmyslu neodkladného opatrenia. Zdanlivo preto, že súd prvej inštancie skúma miestnu príslušnosť len v dvoch prípadoch, a/ ak ide o výlučnú miestnu príslušnosť v zmysle § 20 CSP alebo b/ na námietku žalovaného uplatnenú pri prvom procesnom úkone, ktorý mu patrí. Pokiaľ ale konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia na súde prvej inštancie prebieha bez akejkoľvek procesnej aktivity žalovaného (§ 331 ods. 1 CSP), žalovaný v skutočnosti nemá pred rozhodnutím súdu prvej inštancie k dispozícii žiaden taký procesný úkon, ktorým by mohol účinne namietať miestnu nepríslušnosť súdu prvej inštancie. Za takejto situácie je aj prípadný nedostatok všeobecnej miestnej príslušnosti zo zákona zhojený (pôvodne miestne nepríslušný súd sa zo zákona stáva príslušným), pretože súd prvej inštancie, na ktorý bol podaný návrh, nie je oprávnený túto príslušnosť skúmať (§ 41 CSP a contrario). Ako už bolo spomenuté vyššie, zákonným sudcom je v prvom rade sudca zákonného, t.j. vecne, miestne, kauzálna a funkčne príslušného súdu. Pravidlá pre určenie, ktorý konkrétny súd zo sústavy súdov všeobecného súdnictva je zákonným súdom v civilnom sporovom konaní, sú upravené v CSP, ktorý ustanovuje, ako sa má v konkrétnom prípade určiť príslušnosť súdu. Inak povedané, CSP normuje, ktoré momenty sú rozhodné pre určenie príslušnosti tak, že týmto určením je následne súd viazaný. V prípade, o aký ide aj v prejednávanej veci, je rozhodujúcim momentom práve (ne)možnosť uplatnenia námietky miestnej nepríslušnosti súdu žalovaným do rozhodnutia súdu prvej inštancie o nariadení neodkladného opatrenia, čím dochádza ku konvalidácii prípadnej miestnej nepríslušnosti súdu, na ktorý bol návrh podaný. Pripustenie účinkov námietky nedostatku miestnej príslušnosti uplatnenej v konaní o odvolaní proti uzneseniu, ktorým bolo nariadené neodkladné opatrenie by bolo neprimeranou sankciou tak pre navrhovateľa (žalobcu) legitímne očakávajúceho zhojenie prípadnej miestnej nepríslušnosti súdu, ako aj súdu prvej inštancie, ktorý už vo veci konal a nariadil neodkladné opatrenie, postupujúc v súlade s ust. § 41 CSP. Napokon, uvedené je v súlade i s dlhoročnými závermi právnej teórie a súdnej praxe o odstrániteľnom charaktere nedostatku miestnej príslušnosti ako jednej z procesných podmienok na strane súdu. Konanie sa uskutočňuje na súde, ktorý je na prejednanie príslušný. Civilný sporový poriadok rozlišuje všeobecnú a osobitnú miestnu príslušnosť súdu, pričom osobitná miestna príslušnosť je buď alternatívna (§ 19 CSP), alebo výlučná (§ 20 CSP). Na konanie v prvej inštancii je vecne príslušný v zásade okresný súd (§ 12 CSP), pričom všeobecná miestna príslušnosť vymedzuje to, ktorý z vecne príslušných okresných súdov je príslušný na konanie v prvej inštancii. Ide o všeobecný súd žalovaného, teda osoby, proti ktorej žaloba smeruje“.

26. S poukazom na vyššie uvedené zákonné ustanovenia (ako aj závery uznesenia NS SR označené v odseku 25) odvolací súd konštatuje, že pokiaľ žalovaný v odvolaní, ako vo svojom prvom procesnom úkone v konaní, namieta miestnu nepríslušnosť Okresného súdu Galanta, súd prvej inštancie nemohol svoju miestnu príslušnosť alebo nepríslušnosť skúmať pred týmto prvým procesným úkonom žalovaného a musel vo veci návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia konať a rozhodnúť, pretože pokiaľ žalobca podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia na Okresný súd Galanta, nebol tento podľa § 40 CSP oprávnený sám skúmať, či je všeobecne miestne príslušným súdom na prejednanie predmetnej veci podľa § 13 CSP, teda či žalovaný ne/má sídlo v obvode Okresného súdu Galanta. Súd prvej inštancie preto postupoval správne, ak o tomto návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodol, keď prípadný nedostatok miestnej príslušnosti, ak nie sú splnené podmienky pre jej skúmanie, treba zo zákona považovať za zhojený. Teda nemôže (ani) nastať stav rozhodovania nezákonným sudcom z dôvodu miestnej nepríslušnosti súdu. Pôvodne nepríslušný súd sa totiž zhojením tohto nedostatku stáva súdom príslušným.

27. Právne posudzovanie veci je činnosť súdu, pri ktorej zistený skutkový stav podriaďuje pod skutkovú podstatu príslušnej právnej normy, na základe čoho dospieva k záveru, či právo prizná alebo neprizná. Právne posúdenie veci je nesprávne, ak sa súd pri tejto činnosti dopustil omylu (buď v tom, že na správne

zistený skutkový stav aplikoval iný právny predpis než mal, alebo ak správne aplikovaný právny predpis nesprávne interpretoval). Súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobcom bola osvedčená dôvodnosť a trvanie chráneného nároku žalobcu a zároveň bola osvedčená potreba bezodkladnej úpravy pomerov medzi žalobcom a žalovaným, s čím sa odvolací súd stotožňuje.

28. Podľa § 324 ods. 1 CSP, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

29. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

30. Podľa § 325 ods. 2 písm. d) CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

31. Podľa § 329 ods. 1 CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ods. 2 pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie, ods. 3 ak po vydaní uznesenia, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, dôjde k zmene skutkových okolností významných pre rozhodnutie, nezakladá právoplatné rozhodnutie, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, prekážku rozhodnutej veci.

32. Podľa § 330 ods. 2 CSP, ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

33. Podľa § 337 ods. 1 CSP ak súd nariadi neodkladné opatrenie pred začatím konania a ak navrhovateľovi povinnosť podľa § 336 ods. 1 neuλοží, poučí strany, ktorým sa neodkladným opatrením ukladá určitá povinnosť, že môžu podať žalobu vo veci samej a o právnych následkoch s tým spojených. Lehotu na podanie žaloby súd neurčuje, ods. 2 súd vo výroku uznesenia podľa odseku 1 uvedie strany a predmet konania vo veci samej. Konanie vo veci samej sa môže týkať aj nárokov na navrátenie do pôvodného stavu alebo nárokov na náhradu škody alebo inej ujmy spôsobenej výkonom neodkladného opatrenia, ods. 3 súd aj bez návrhu uznesenie o neodkladnom opatrení zruší rozhodnutím, ktorým žalobe vo veci samej vyhovel. Ustanovenie § 335 platí primerane.

34. Podľa § 551 ods. 1 Občianskeho zákonníka, uspokojenie pohľadávky možno zabezpečiť písomnou dohodou medzi veriteľom a dlžníkom o zrážkach zo mzdy; zrážky zo mzdy nesmú byť väčšie, než by boli zrážky pri výkone rozhodnutia. Proti platiteľovi mzdy nadobúda veriteľ právo na výplatu zrážok okamihom, keď sa platiteľovi dohoda predložila.

35. Podľa § 37 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný. Právny úkon, ktorého predmetom je plnenie nemožné, je neplatný.

36. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

37. Neodkladným opatrením sa sleduje procesná ochrana porušeného alebo ohrozeného práva do doby využitia procesných mechanizmov, slúžiacich na realizáciu práva na súdnu ochranu, bez ďalšieho porušovania alebo ohrozovania práva, o ochranu ktorého žalujúca strana žiada. Neodkladné opatrenie má preto slúžiť k dočasnému zabezpečeniu ochrany ohrozených práv, ak naliehavosť situácie vyžadovala okamžitý zásah súdu. Nepriznáva sa ním žiaden nárok a pri jeho nariadovaní prevláda záujem na rýchlosti rozhodnutia nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení.

38. Predpokladom pre nariadenie neodkladného opatrenia je osvedčenie, že bez okamžitej dočasnej úpravy pomerov, by bolo právo strany ohrozené. Súd môže nariadiť neodkladné opatrenie v dvoch prípadoch, a to ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo je daná obava, že exekúcia bude ohrozená. Ďalším zákonným predpokladom pre nariadenie neodkladného opatrenia je osvedčenie aspoň základných skutočností potrebných pre záver o dôvodnosti a trvaní nároku, ktorému sa má

poskytnúť predbežná ochrana. Z charakteru neodkladného opatrenia pritom vyplýva, že pred jeho nariadením súd nevykonáva plnohodnotné dokazovanie a nemusí zisťovať všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie rozhodnutia vo veci samej, pričom pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený pre dokazovanie. Dokazovanie v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia má povahu osvedčovania. Navrhovateľ neodkladného opatrenia osvedčuje (hodnoverne) dôvodnosť a trvanie chráneného nároku (nároku vo veci samej), ako i potrebu neodkladnej úpravy pomerov.

39. Procesné zabezpečenie má vždy nevyhnutne vzťah ku konkrétnemu hmotnoprávnemu nároku, bez ohľadu na druh neodkladného opatrenia, keďže zjavne nedôvodnému alebo neexistujúcemu nároku nemožno poskytnúť ani ochranu prostredníctvom neodkladného opatrenia. Jeho podstatou je totiž obmedzenie určitých práv a ukladanie subjektívnych povinností rozhodnutím súdu, a to vo vzťahu k slobodným a autonómnym právnym subjektom (porov. Števček M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M. a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha : C. H. Beck, 2016, 1106 s.). Hoci posúdenie úspešnosti osvedčenia podlieha špecifickým kritériám typickým pre inštitút neodkladného opatrenia, bez osvedčenia dôvodnosti chráneného nároku neprichádza nariadenie neodkladného opatrenia do úvahy. Pri osvedčovaní dôvodnosti a trvania chráneného nároku, teda nároku vo veci samej, je žalobca povinný dosiahnuť tzv. hodnoverné osvedčenie (keďže zjavne nedôvodnému nároku nemožno poskytnúť predbežnú procesnú ochranu). Osvedčené skutočnosti majú preto spĺňať atribút vysokej pravdepodobnosti a súd z nich pri rozhodovaní vychádza. Dosiahnutie náležitej miery pravdepodobnosti rozhodujúcich skutočností z hľadiska hmotného a procesného práva legitimizuje vyhovujúci výrok a teda nariadenie navrhovaného neodkladného opatrenia (porov. Števček M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M. a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, 1106 s.).

40. Pred nariadením neodkladného opatrenia posudzuje súd v celkovom kontexte požadovanej procesnej ochrany, či je osvedčená existencia právneho vzťahu medzi sporovými stranami, navrhovateľom tvrdené a osvedčené skutočnosti odôvodňujú potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu z ohrozenia exekúcie (princíp opodstatnenosti), uložením požadovanej povinnosti alebo obmedzenia objektívne možno dosiahnuť ochranu, ktorej sa navrhovateľ domáha (princíp efektívnosti), navrhovaným neodkladným opatrením, pokiaľ má mať podľa okolností prípadu dočasný charakter, nebude vytvorený nenávratný stav, právne účinky neodkladného opatrenia neobmedzia povinnú osobu neprimeraným spôsobom a nad nevyhnutný rozsah (princíp proporcionality), sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením. (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C.H.Beck, 2016, 1092 s.).

41. Navrhovateľ neodkladného opatrenia musí súd opísaním rozhodujúcich skutočností presvedčiť o potrebe nariadiť neodkladné opatrenie v záujme dosiahnutia ochranného účelu, ktorý je pre tento inštitút charakteristický. Rozhodujúce skutočnosti musí navrhovateľ náležitým spôsobom osvedčiť.

42. Potreba úpravy pomerov musí byť bezodkladná, čo zahŕňa aj prvok naliehavosti a nevyhnutnosti. Reálne vyhodnotenie potreby bezodkladne upraviť pomery je otázkou voľnej úvahy súdu.

43. Z obsahu predložených listinných dôkazov vyplýva, že strany (okrem zmluvy o úvere) uzavreli dňa 23.11.2012 Dohodu o zrážkach zo mzdy v zmysle § 551 Občianskeho zákonníka, z ktorej vyplýva, že žalovaný má voči žalobcovi pohľadávku, ktorá je tvorená základným úverom vo výške 1.644,- eur, príslušenstvom úveru, prípadne uplatnenými zmluvnými pokutami, nákladmi ktoré žalobcovi preukázateľne vznikli v súvislosti s vymáhaním uvedených pohľadávok voči dlžníkovi a ďalšími prípadnými pohľadávkami veriteľa voči dlžníkovi, ktoré vzniknú na základe alebo v súvislosti so zmluvou. Zároveň sa strany dohodli na výške zrážky zo mzdy 137,- eur mesačne. Listom zo dňa 30.1.2024 (čl. 7) spoločnosť ANACO s.r.o. v mene veriteľa PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o. zaslala žiadosť o vykonávanie zrážok zo mzdy spoločnosti V-TETAG, s.r.o. s tým, že zrážky zo mzdy sa týkajú žalobcu z dôvodu neuhradenej splatnej pohľadávky vo výške 3.811,36 eur k 15.8.2020 (pečiatka zo dňa 1.2.2024).

44. Odvolací súd rovnako ako súd prvej inštancie mal za osvedčené, že žalobca so žalovaným ako veriteľom dňa 23.11.2012 uzatvoril Dohodu o zrážkach zo mzdy ako samostatné zmluvné dojednanie za účelom zabezpečenia pohľadávky zo zmluvy o úvere č. 160850-31034, vo vzťahu ku ktorej žalobca

čo do prijateľnosti a platnosti spochybnil ako zmluvu o úvere pre jej formulárové vyhotovenie bez existencie individuálneho dojednaní podstatných náležitostí zmluvy, tak i predmetnú dohodu o zrážkach zo mzdy, pričom poukázal na absenciu jej podstatnej náležitosti v podobe špecifikácie zabezpečovanej pohľadávky.

45. Dohoda o zrážkach zo mzdy je zabezpečovacím inštitútom záväzkového práva. Voči platiteľovi mzdy je účinná, t. j. veriteľ na základe nej nadobúda právo na výplatu zrážok okamihom, keď mu bola predložená. Dohoda o zrážkach zo mzdy zaniká, akonáhle pohľadávka veriteľa je splnená alebo keď dlžník prestane poberať mzdu. Výkon zrážok zo mzdy podľa dohody zmluvných strán o zrážkach zo mzdy môže pozastaviť len súd, ktorý platiteľovi mzdy predbežným opatrením môže uložiť povinnosť nevykonávať zrážky podľa účastníkmi uzavretej dohody o zrážkach zo mzdy (R 47/1974). Dohoda o zrážkach zo mzdy musí obsahovať okrem iného označenie uspokojovanej pohľadávky a výšku dohodnutých zrážok. V čase uzatvárania dohody musí byť zabezpečovaná pohľadávka presne a úplne konkretizovaná, inak je dohoda neurčitá a podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, neplatná.

46. V tejto súvislosti hodno zdôrazniť, že inštitút dohody o zrážkach zo mzdy je legitímnym zabezpečovacím prostriedkom, a ak neexistuje hoci len potencionálne riziko vymoženía nezákonného, či inak nečestného plnenia, je tento inštitút prípustným prostriedkom, ktorý umožňuje s obídenním súdneho procesu siahnúť na majetok dlžníka. Hrozba vzniku ujmy postačuje z toho dôvodu, že o tom, či pohľadávka existuje a v akej výške nerozhoduje nestranná inštitúcia, ale spravidla podnikateľ a je značne problematické až nezistiteľné, kedy tento inštitút obchodník aktivuje. Dlžník sa pri realizácii neplatnej dohody o zrážkach zo mzdy, môže dostať do pozície subjektu strácajúceho právo disponovať so svojim vlastným majetkom reprezentovaným príjmom dosahovaným za výkon svojej pracovnej činnosti. Navyše, pri zrážkach zo mzdy nie je možné preveriť, či sú zo mzdy zrážané len tie finančné nároky, ktoré dodávateľovi (veriteľovi) prináležia a nie aj tie, na ktoré nemá právny nárok, a to s poukazom na potrebu riadneho vyhodnotenia spotrebiteľskej zmluvy. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje veriteľovi dosiahnuť uspokojenie pohľadávky siahnutím na majetok dlžníka bez predchádzajúceho odobrenia súdom. V podstate ide o exekúciu majetku s tým rozdielom, že ju nevykonáva súd ale spravidla podnikateľa; pritom ide aj o otázku, či dlh existuje a v akej výške. Výšku dlhu si veriteľ sám diktuje, vykonávajú sa zrážky zo mzdy dlžníka a dlžník nemá možnosť ich priamo zastaviť.

47. Pri zohľadnení všetkých relevantných okolností prípadu aj odvolací súd dospel k záveru, že návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia je dôvodný. V návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia žalobca dostatočne opísal skutočnosti hodnoverne osvedčujúce dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana, čím bol naplnený jeden z predpokladov pre nariadenie neodkladného opatrenia, keďže bolo osvedčené, že medzi žalobcom a žalovaným bola uzavretá zmluva o úvere a zároveň aj Dohoda o zrážkach zo mzdy, ktorá neobsahovala v článku I. presnú výšku pohľadávky, ktorá má byť zabezpečená, keď v uvedenom článku popri čiastke 1.644,- eur, uvádza nešpecifikované príslušenstvo úveru, ako ďalšie nešpecifikované nároky žalovaného (prípadne uplatnené zmluvné pokuty) a tiež náklady súvisiace s vymáhaním týchto pohľadávok. Takého vymedzenie zabezpečenej pohľadávky ako základnej a podstatnej náležitosti je podľa odvolacieho súdu neurčité a teda neplatné podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Odvolací súd poukazuje na záver v zmysle svojho rozhodnutia č. k. 10Co/23/2022-61 zo dňa 31.3.2022, „že v čase uzatvárania dohody o zrážkach zo mzdy musí byť zabezpečovaná pohľadávka presne a úplne konkretizovaná, inak by dlžník nemohol platne prejavíť vôľu uspokojiť pohľadávku veriteľa prostredníctvom uvedeného zabezpečovacieho prostriedku“. Ďalej odvolací súd konštatuje, že v prípade danej dohody ide o písomný právny úkon, určitost' prejavu vôle je možné usudzovať iba z obsahu tejto listiny, pričom pochybnosti o určitosti tohto právneho úkonu, vzhľadom na popísaný obsah, nemožno odstrániť ani výkladom. Následkom toho je predmetná dohoda o zrážkach zo mzdy absolútne neplatný právny úkon, ako taký nemôže vyvolať sledovaný vznik daného právneho vzťahu zabezpečenia pohľadávky. V predmetnej dohode o zrážkach zo mzdy nie je vymedzená zabezpečená pohľadávka jednoznačná, a to ani (iba) odkazom na poskytnutú čiastku vo výške 1.644,- eur, pričom ani prípadné oddelenie tejto časti právneho úkonu by bolo bez právneho významu vo vzťahu k podstatnej obsahovej náležitosti, presnej výške zabezpečovanej pohľadávky. S ohľadom na uvedené takáto dohoda o zrážkach zo mzdy je neurčitá a teda podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka neplatná, čím bola osvedčená skutočnosť potrebná pre záver o dôvodnosti a trvaní nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana v dôsledku neplatnosti Dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa 23.11.2012 (uzatvorenej na samostatnej listine súvisiacej s predmetnou úverovou zmluvou). Hoci zmluvné dojednanie v Dohode o zrážkach zo mzdy týkajúce sa výšky splátok (137,- eur) na rozdiel od

záveru súdu prvej inštancie bolo obsahom Dohody o zrážkach zo mzdy, je Dohoda o zrážkach zo mzdy neurčitá s ohľadom na vyššie uvedené (z dôvodu neurčitosti zabezpečenej pohľadávky). Na uvedenom závere nemení nič ani nesúhlas žalovaného so záverom okresného súdu, že dohoda o zrážkach zo mzdy je neplatná z dôvodu absencie konkretizácie platiteľa mzdy, keď pre záver o neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy postačuje (aj len) neurčitosť zabezpečenej pohľadávky.

48. Naplnený bol podľa odvolacieho súdu tiež ďalší predpoklad pre nariadenie neodkladného opatrenia, a síce potreba neodkladnej úpravy pomerov strán sporu. V konaní bolo osvedčené, že žalovaný predložil zamestnávateľovi žalobcu žiadosť o výkon zrážok zo mzdy, na základe ktorej je stále zamestnávateľ žalobcu povinný v zmysle § 551 ods. 1 Občianskeho zákonníka vykonávať žalobcovi zrážky zo mzdy, z čoho vyplýva žalobcom tvrdená nutnosť neodkladnej úpravy pomerov strán sporu. V prípade výkonu práva na zrážky zo mzdy žalovaným a vykonávania zrážok zo mzdy zamestnávateľom žalobcu by totiž mohlo prísť k postihnutiu majetku žalobcu bez súdneho rozhodnutia v nezákonnom rozsahu, čím mu reálne hrozí nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy, keď žalovaný zrejme až po určitej dobe mohol zasiahnuť do práv žalobcu.

49. S ohľadom na uvedené v odsekoch 47 a 48 sa odvolací súd nestotožnil s námietkou žalovaného, že okresný súd nesprávne vyhodnotil základné podmienky neodkladnej úpravy pomerov medzi stranami. Odvolací súd napadnutý I. výrok uznesenia súdu prvej inštancie ohľadom nariadeného neodkladného opatrenia ako vecne správny postupom podľa § 387 CSP potvrdil s tým, že na rozdiel od súdu prvej inštancie doplnil dobu trvania nariadeného neodkladného opatrenia do právoplatného skončenia vo veci samej (žaloba o určenie neplatnosti Dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa 23.11.2012). Žalobca v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia neuviedol čas, na ktorý má byť neodkladné opatrenie nariadené a toto časové obmedzenie neodkladného opatrenia nestanovil ani súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí. Na rozdiel od súdu prvej inštancie bol však odvolací súd názoru, že je potrebné, aby bolo určené, ako dlho bude trvať neodkladné opatrenie, keď odvolací súd dôvod na ponechanie neodkladného opatrenia bez časového obmedzenia nezistil a takýto dôvod ani navrhovateľ v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia netvrdil. Súd pri rozhodovaní o tejto otázke nie je viazaný návrhom a o časovom obmedzení neodkladného opatrenia môže súd rozhodnúť aj bez návrhu na základe vlastného uváženia. Odvolací súd na rozdiel od súdu prvej inštancie bez prejudikovania rozhodnutia vo veci samej konštatuje, že v štádiu rozhodovania o neodkladnom opatrení v danej veci nemožno nateraz uzavrieť, že v prípade žaloby o určenie neplatnosti dohody o zrážkach mzdy by išlo o neprípustnú žalobu, keďže nemožno vylúčiť, že strany sporu uzavreli spotrebiteľskú zmluvu. Ak sa žalobca stavia do pozície spotrebiteľa a ak toto jeho tvrdenie je sporné, je úlohou protistrany dokázať opak a následne povinnosťou súdu prvej inštancie si po vykonanom dokazovaní zodpovedať predbežnú otázku, či považuje vec za konanie so spotrebiteľom. Vyhodnotenie vzťahu medzi stranami je vecou rozhodnutia samotného súdu na základe dôkazných tvrdení a preukázaní prostredníctvom prostriedkov procesného útoku a procesnej obrany. Odvolací súd poukazuje na to, že preukazovanie reálneho nespotebiteľského charakteru vzťahu zaťažuje toho, komu je takéto nazeranie na vec na prospech (dodávateľa alebo veriteľa), a to samozrejme bez možnosti vychádzania tu len z označenia účastníkov v zmluve či účelového určenia úveru v nej (v tejto súv. por. napr. uznesenie Krajského súdu v Trnave č. k. 10CoE/70/2010-42). Relevantná judikatúra (rozhodovacia prax súdov) v tzv. spotrebiteľských veciach v tomto smere totiž zaznamenala pomerne zásadný posun - od skúmania len tzv. vonkajších znakov definujúcich konkrétny vzťah ako spotrebiteľský (alebo naopak nespotebiteľský) k trvaniu na tom, aby v konkrétnej veci bola vylúčená i možnosť len účelového formálneho deklarovania takých znakov, pri existencii ktorých by sa príslušný vzťah zo zákonnej definície či už spotrebiteľských zmlúv (ako širšieho pojmu) alebo spotrebiteľských úverov (ako pojmu užšieho) vymkol.

50. Napadnutý II. výrok odvolací súd postupom podľa § 387 CSP potvrdil, keď žalovaný v odvolaní k tomuto výroku neuviedol žiadnu (relevantnú) odvolaciu argumentáciu, ktorou by spochybnil závery prvoinštančného súdu uvedené v odseku 18 odôvodnenia napadnutého rozsudku, čo vylučovalo možnosť prieskumu odvolacím súdom.

51. Napadnutý (závislý) V. výrok odvolací súd s poukazom na uvedené v odseku 49 postupom podľa § 389 ods. 1 písm. d) CSP (keďže nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bola povinnosť žalobcovi uložená, zanikli) zrušil bez potreby vracat' vec v tomto rozsahu súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 CSP).

52. Napadnutý výrok IV. (o náhrade trov konania) odvolací súd podľa § 389 ods. 1 písm. d/ CSP zrušil, nakoľko nešlo v tejto časti o rozhodnutie vo veci samej a dôvody pre ktoré bolo v tejto časti rozhodnutie vydané neexistovali, nakoľko o trovách konania sa podľa § 262 ods. 1 CSP rozhoduje aj bez návrhu až v rozhodnutí, ktorým sa konanie (vo veci samej) končí.

53. V súlade s ustanovením § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania o nariadenie neodkladného opatrenia, ktoré nie je neodkladným opatrením vo veci samej (§ 123 a § 128 ods. 1 CSP), rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa bude konanie končiť (§ 262 ods. 1 CSP), o trovách konania vzniknutých v súvislosti s týmto neodkladným opatrením (tak prvoinštančných ako aj odvolacích) sa preto bude rozhodovať v konečnom rozhodnutí, a to v rozhodnutí podľa § 334 alebo § 336 ods. 3 CSP, prípadne v konečnom rozhodnutí v konaní vo veci samej.

54. I podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04, II. ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšiu argumentáciu odvolateľa, už nespôsobilú ovplyvniť posúdenie uznesenia súdu prvej inštancie, odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

55. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

- 1 -

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).